

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 626
Chủ nhật
Ngày 29 - 12 - 2019

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG

Thông xe kỹ thuật tuyến đường liên tỉnh nối đường vành đai V vùng Thủ đô Hà Nội với quốc lộ 38B, cao tốc Hà Nội - Hải Phòng và cầu La Tiến; khánh thành công trình cầu sông Hóa

(Xem tin trang 2)

Dồng chí Trần Quốc Vương, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng cùng các đồng chí lãnh đạo các bộ, ban, ngành trung ương, lãnh đạo tỉnh Thái Bình và tỉnh Hưng Yên cắt băng thông xe kỹ thuật đường và cầu La Tiến.

Đất Thái Bình sinh những anh hùng

(Xem trang 4)

Thắp lửa đam mê sáng tạo khoa học cho học sinh

Trang 5

ÂM VANG BÌNH LỖ

Trang 6

Thông xe kỹ thuật tuyến đường liên tỉnh nối đường vành đai V vùng Thủ đô Hà Nội với quốc lộ 38B, cao tốc Hà Nội - Hải Phòng và cầu La Tiến; khánh thành công trình cầu sông Hóa

Đồng chí Trần Quốc Vượng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng cùng lãnh đạo tỉnh Thái Bình và thành phố Hải Phòng cắt băng khánh thành cầu sông Hóa.

Đồng chí Trần Quốc Vượng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng cùng lãnh đạo tỉnh Thái Bình và thành phố Hải Phòng kiểm tra tiến độ thi công tuyến đường bộ ven biển.

Sáng ngày 28/12, tại xã Điệp Nông (Hưng Hà), UBND tỉnh Thái Bình phối hợp với UBND tỉnh Hưng Yên tổ chức lễ thông xe kỹ thuật tuyến đường liên tỉnh nối đường vành đai V vùng Thủ đô Hà Nội với quốc lộ 38B và cao tốc Hà Nội - Hải Phòng và cầu La Tiến. Tới dự có các đồng chí: Trần Quốc Vượng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng; Nguyễn Chí Dũng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư; lãnh đạo một số bộ, ban, ngành trung ương, tỉnh Hưng Yên và thành phố Hải Phòng. Về phía tỉnh Thái Bình có các đồng chí: Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh; Đặng Trọng Thăng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh; Ngô Đông Hải, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Phó Bí thư thường trực Tỉnh ủy; các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, lãnh đạo HĐND, UBND tỉnh, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh; lãnh đạo các sở, ngành, địa phương nơi dự án đi qua.

Dự án đầu tư xây dựng tuyến đường liên tỉnh nối đường vành đai V vùng Thủ đô Hà Nội với quốc lộ 38B và cao tốc Hà Nội - Hải Phòng được UBND tỉnh phê duyệt báo cáo nghiên cứu khả thi tại Quyết định số 3102/QĐ-UBND ngày 28/10/2016 với tổng mức đầu tư 680,1 tỷ đồng. Dự án có tổng chiều dài nghiên cứu 7,8km, trong đó cầu La Tiến dài hơn 1km, đường dẫn phía Thái Bình dài 5,6km, đường dẫn phía Hưng Yên dài 1,2km. Cầu La Tiến được xây dựng vĩnh cửu bằng bê tông cốt thép, tải trọng thiết kế hoạt tải HL93. Mặt cắt ngang cầu rộng 12m, gồm 2 làn xe cơ giới và 2 làn xe thô sơ. Đường hai đầu cầu được thiết kế hoàn chỉnh theo tiêu chuẩn đường cấp III đồng bằng, bề rộng nền đường 12m, mặt đường phân xe chạy rộng 7m, lề đường gia cố mỗi bên rộng 2m, lề đất mỗi bên rộng 0,5m, vận tốc thiết kế đạt 80km/giờ.

Sau 22 tháng tích cực triển khai thi công với sự nỗ lực của đội ngũ cán bộ, kỹ sư ban điều hành dự án và nhà thầu, đến nay, các hạng mục thi công đã hoàn thành, bảo đảm được yêu cầu thiết kế, chất lượng và an toàn tuyệt đối. Công trình tuyến đường liên tỉnh nối đường vành đai V vùng Thủ đô Hà Nội với quốc lộ 38B và cao tốc Hà Nội - Hải Phòng đã hoàn thành theo đúng tiến độ chỉ đạo của UBND tỉnh (rút ngắn thời gian thi công 6 tháng).

Phát biểu tại buổi lễ, đồng chí Đặng Trọng Thăng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh ghi nhận, biểu dương Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình giao thông tỉnh, các nhà thầu thi công và đội ngũ cán bộ, công nhân viên, những người trực tiếp tham gia xây dựng công trình đã khắc phục khó khăn, thi công hoàn thành công trình bảo đảm chất lượng, tiến độ. Cầu La Tiến nối hai bờ sông Luộc được hoàn thành và đưa vào sử dụng sẽ tạo tuyến đường xuyên suốt, nối liền hai tỉnh Thái Bình - Hưng Yên; có ý nghĩa và tầm quan trọng rất lớn đối với việc gắn kết các trung tâm văn hóa, chính trị; tạo không gian phát triển công nghiệp, đô thị và điều kiện thuận lợi để giao lưu phát triển kinh tế - xã hội của hai tỉnh và vùng đồng bằng sông Hồng.

Để phát huy tiềm năng, thế mạnh, hiệu quả của công trình khi đưa vào sử dụng, đồng chí Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh yêu cầu Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình giao thông tỉnh, các nhà thầu khẩn trương hoàn thiện các hạng mục còn lại của công trình, sớm hoàn thành toàn bộ hệ thống gỡ giảm tốc trước khi đưa công trình vào khai thác, sử dụng; Sở Giao thông Vận tải có trách nhiệm tiếp nhận, quản lý, vận hành, khai thác công trình theo quy định; Công an tỉnh tăng cường tuần tra, kiểm soát người và phương tiện tham gia giao thông bảo đảm đúng quy định của pháp luật, hạn chế đến mức thấp nhất tai nạn giao thông xảy ra trên

Đường lên cầu La Tiến.

tuyến đường; UBND huyện Hưng Hà phối hợp quản lý, không để xảy ra tình trạng lấn chiếm hành lang đường bộ và bảo đảm an toàn giao thông trên tuyến đường.

Tại xã Cổ Am, huyện Vĩnh Bảo (thành phố Hải Phòng), UBND tỉnh Thái Bình phối hợp với UBND thành phố Hải Phòng tổ chức lễ khánh thành công trình cầu sông Hóa nối huyện Vĩnh Bảo, thành phố Hải Phòng với huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình. Dự lễ khánh thành có các đồng chí: Trần Quốc Vượng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng; Nguyễn Chí Dũng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư; lãnh đạo một số bộ, ban, ngành trung ương, tỉnh Hưng Yên và thành phố Hải Phòng. Về phía tỉnh Thái Bình có các đồng chí: Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh; Đặng Trọng Thăng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh; Ngô Đông Hải, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Phó Bí thư thường trực Tỉnh ủy; các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, lãnh đạo HĐND, UBND tỉnh, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh; lãnh đạo các sở, ngành, địa phương.

Cầu sông Hóa được xây dựng là cầu vĩnh cửu bằng bê tông cốt thép và bê tông cốt thép dự ứng lực. Cầu dài 254,1m, mặt cắt ngang cầu 12m. Tải trọng thiết kế HL93 (tải trọng lớn nhất), khoang thông thuyền 30 x 6m. Đường vượt dốc hai đầu cầu theo

tiêu chuẩn đường cấp III đồng bằng, bề rộng nền đường 12m, trong đó bề rộng mặt đường 11m, bề rộng lề đường mỗi bên 0,5m. Cầu được lắp đặt hệ thống chiếu sáng, công trình phòng hộ và an toàn giao thông. Tổng mức đầu tư của dự án 185,034 tỷ đồng từ nguồn ngân sách của thành phố Hải Phòng và tỉnh Thái Bình.

Đây là cây cầu thay thế cho cầu phao sông Hóa sau gần 20 năm hoạt động đã xuống cấp, luôn tiềm ẩn nguy cơ gây mất an toàn giao thông. Khi dự án hoàn thành và đưa vào sử dụng sẽ hỗ trợ và nâng cao năng lực phục vụ, bảo đảm an toàn giao thông, kết nối giữa thành phố Hải Phòng với khu vực ven biển tỉnh Thái Bình, cải thiện điều kiện sống của nhân dân, bảo đảm quốc phòng - an ninh hai địa phương.

Phát biểu tại lễ khánh thành, đồng chí Đặng Trọng Thăng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh và đồng chí Nguyễn Văn Tùng, Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch UBND thành phố Hải Phòng trân trọng cảm ơn sự quan tâm, giúp đỡ, tạo điều kiện của các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các bộ, ban, ngành trung ương. Việc đưa cầu sông Hóa vào sử dụng sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc đi lại của nhân dân hai địa phương, từ đó thu hút đầu tư vào hai huyện Thái Thụy, Vĩnh Bảo và Khu kinh tế Thái Bình. Đồng chí Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh giao các sở, ngành liên quan, chính quyền huyện Thái Thụy phối hợp chặt chẽ với các cơ quan liên quan của thành phố Hải Phòng và huyện Vĩnh Bảo trong việc bảo quản tài sản, bảo quản các hạng mục của dự án. Bên cạnh đó, các địa phương phải bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, an toàn giao thông và tạo điều kiện thuận lợi cho việc sinh hoạt của người dân hai địa phương, để cây cầu thực sự là "nhịp cầu nối những bờ vui" của nhân dân tỉnh Thái Bình và thành phố Hải Phòng.

Cũng trong sáng ngày 28/12, các đồng chí: Trần Quốc Vượng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng; Nguyễn Chí Dũng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư; lãnh đạo một số bộ, ban, ngành trung ương và các đồng chí lãnh đạo tỉnh đã đi kiểm tra thực địa tuyến đường bộ ven biển tỉnh Thái Bình.

THI CÔNG ĐƯỜNG 221A Khó khăn vẫn là mặt bằng

■ TÚ ANH

Dù có ý nghĩa rất lớn trong công tác cứu hộ, cứu nạn, phát triển kinh tế biển và bảo đảm an ninh - quốc phòng ven biển tỉnh Thái Bình nhưng khó khăn lớn nhất hiện nay của dự án cải tạo, nâng cấp đường 221A trên địa bàn huyện Tiền Hải là việc giải phóng mặt bằng vẫn chưa hoàn thành theo đúng kế hoạch đề ra; đơn vị thi công dù đã sẵn sàng cả về máy móc lẫn nhân lực nhưng vẫn phải đợi mặt bằng để tiếp tục thực hiện dự án.

4,3km đã bàn giao mặt bằng cơ bản làm xong nền đường.

Niềm vui đến với công trình trọng điểm

Dự án cải tạo, nâng cấp đường 221A được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 2624/QĐ-UBND ngày 15/10/2018 với quy mô đường cấp III đồng bằng, tổng chiều dài tuyến 17,805km. Trên tuyến đường xây dựng đồng bộ các công trình như cầu, cống thoát nước ngang đường, rãnh thoát nước dọc đường, vỉa hè hai bên tuyến, điện chiếu sáng, hệ thống an toàn giao thông...; xây mới 3 cầu là cầu vượt sông Long Hậu, sông Cổ Rồng và sông Kiến Giang.

Đây là tuyến đường không dài so với năng lực của nhà thầu nhưng vấn đề cốt yếu là phải thi công trên nhiều địa hình phức tạp khi con đường phải vượt qua 3 cầu lớn, 31 cống to nhỏ, 8 xã và 1 đô thị, nhiều làng xóm, hạ tầng điện nước... nên dẫn đến nhiều thách thức, rủi ro. Cùng với đó, tất cả các hạng mục thi công đều nằm ven biển, phải đối mặt với những diễn biến khó lường của thời tiết, thiên tai, bão lũ. Ý thức được điều đó, ngay từ khi quyết định bắt tay vào thực hiện dự án, Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành đã huy động đội ngũ cán bộ, kỹ sư giàu kinh nghiệm tập trung xây dựng phương án thi công với nhiều kịch bản để từ đó có thể ứng phó tốt nhất với những tình huống có thể xảy ra. Do đó, dự án cải tạo, nâng cấp đường 221A hiện được đánh giá có tiến độ thực hiện khá nhanh. Cụ thể, 4,3km đã được bàn giao mặt bằng trong tổng chiều dài tuyến 17,8km đã cơ bản được làm xong nền đường. Theo phía

nhà thầu, với tốc độ thi công như hiện nay, nếu có đủ mặt bằng thì dự án chắc chắn sẽ hoàn thành sớm hơn nhiều so với kế hoạch dự kiến 26 tháng. Để đạt được điều đó, nhà thầu đã triển khai thi công cả ngày lẫn đêm, 3 ca liên tục với phương châm tập trung cao độ hoàn thành các hạng mục then chốt trong mùa khô.

Nỗi lo máy móc, nhân lực chờ mặt bằng

Mang niềm mong mỏi thực hiện đường 221A là con đường tốt nhất, đẹp nhất cho quê hương, ông Ngô Văn Phát, Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành chia sẻ: Trở ngại lớn nhất của toàn thể cán bộ, công nhân viên Công ty lúc này là việc giải phóng mặt bằng mới thực hiện được rất ít. Trong khi đó, mùa mưa đã cận kề. Những người trong nghề đều thấu hiểu, khi mùa mưa đến tiến độ thi công công trình chắc chắn sẽ bị ảnh hưởng do những tác động khách quan không mong muốn. Trong khi đó, hiện nay, Công ty đã huy động nhân lực tốt nhất từ khắp các công trình trên mọi miền đất nước cũng như những lao động lành nghề tại địa phương, cùng với đó là việc đầu tư mới toàn bộ máy móc hiện đại, áp dụng những biện pháp thi công tiên tiến nhất trong quá trình triển khai dự án để nâng cao chất lượng công trình và đẩy nhanh tiến độ thi công. Trao đổi với chúng tôi, ông Phát mong muốn chính quyền cùng nhân dân địa phương sẽ nỗ lực hơn nữa trong việc giải phóng mặt bằng để việc hoàn thành dự án cải tạo, nâng cấp

đường 221A không chỉ là quyết tâm, cố gắng của đơn vị thi công.

Thấu hiểu sự bất tiện của người dân khi đi qua những điểm giao cắt của con đường đang thi công với đường 221A cũ bởi phần đường đi có diện tích khá nhỏ nên đơn vị thi công luôn chủ động nhân lực báo hiệu chỉ đường cũng như bảo đảm an toàn cho các phương tiện lưu thông trên tuyến trong điều kiện tốt nhất. Anh Đinh Văn Quyết, thôn Vinh Trà, xã Nam Trung, huyện Tiền Hải chia sẻ: Những khó khăn như trên là không thể tránh khỏi trong quá trình làm đường, dù có bất tiện một chút nhưng khi hoàn thành tuyến đường 221A sẽ mở ra rất nhiều cơ hội phát triển kinh tế - xã hội của địa phương nên bản thân tôi luôn khuyến khích các gia đình trong thôn tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho đơn vị thi công công trình. Gia đình tôi đã bàn giao xong 300m đất ruộng từ cách đây 1 tháng, còn 80m² đất thổ cư vì chưa có lịch cụ thể của chính quyền địa phương nên chưa thể bàn giao.

Dự án cải tạo, nâng cấp đường 221A là một trong những dự án trọng điểm, không chỉ có ý nghĩa lớn trong công tác cứu hộ, cứu nạn mà còn được coi là động lực cho phát triển kinh tế - xã hội. Cùng với những cố gắng, nỗ lực của chủ đầu tư và nhà thầu thi công thì sự ủng hộ của chính quyền và nhân dân địa phương trong việc sớm bàn giao mặt bằng sẽ góp phần thúc đẩy dự án hoàn thành sớm so với kế hoạch đã đề ra, mở ra những cơ hội phát triển mới tại chính các địa phương nơi tuyến đường đi qua.

Ông Bùi Văn Xuân, Chủ tịch UBND xã Nam Hưng, huyện Tiền Hải

Xác định được vị trí, vai trò, tầm quan trọng của tuyến đường trong phát triển kinh tế - xã hội của các xã khu Nam huyện nói chung, trong đó có xã Nam Hưng, chúng tôi đã làm

tốt công tác tuyên truyền, vận động người dân phối hợp giải phóng mặt bằng. Tại xã Nam Hưng, đến nay, toàn bộ 3km của tuyến đường 221A đi qua đều nằm trong khu dân cư nên việc giải phóng mặt bằng mới chỉ dừng lại ở việc trích thửa và hoàn thiện hồ sơ để các cơ quan thẩm định phê duyệt. Hy vọng trong thời gian tới, khi có kết quả thẩm định, người dân sẽ phối hợp tốt với chính quyền địa phương trong việc bàn giao mặt bằng cho đơn vị thi công, cố gắng hoàn thành tuyến đường trong thời gian sớm nhất, thiết thực phục vụ cho cuộc sống của người dân nơi đây.

Ông Vũ Xuân Trường, Giám đốc Ban điều hành dự án đường 221A

Thấu hiểu tầm quan trọng của tuyến đường 221A, mong muốn của đơn vị thi công chúng tôi là hoàn thành khối lượng công việc nhanh nhất có thể, huy động mọi nhân lực,

vật lực để bảo đảm tốt nhất chất lượng công trình, về đích sớm hơn cam kết với chủ đầu tư. Đến hết tháng 12 này, trần trở của chúng tôi là toàn bộ nhân lực, máy móc sẽ phải đợi mặt bằng để thi công. Hiện tại, các vị trí qua khu dân cư, đất thổ cư, nhà thầu chưa nhận bàn giao mặt bằng nào. Rất mong chính quyền sẽ có phương án nỗ lực hơn nữa hỗ trợ nhà thầu trong việc hoàn thành tiến độ công việc đề ra, tránh tình trạng lãng phí do máy móc, nhân lực phải chờ đợi, cùng với đó là tư tưởng của cán bộ, công nhân viên dễ bị sao nhãng.

Ông Trần Công Huân, thôn Vinh Trà, xã Nam Trung, huyện Tiền Hải

Đây là tuyến đường huyết mạch của 11 xã ở khu Nam huyện Tiền Hải nên bà con nhân dân trong huyện, trong xã rất mong mọi tuyến đường này được thi công từ hàng

chục năm nay. Đã nhiều lần nghe được thông tin các đơn vị về khảo sát đầu tư xây dựng tuyến đường nhưng cho đến bây giờ mới chính thức triển khai thi công tuyến đường. Tôi rất vui mừng, phấn khởi, mong đến ngày tuyến đường sớm hoàn thành, đưa vào sử dụng. Tôi thấy công nhân làm việc rất nhanh, khẩn trương, công nhân lành nghề, dù mới xong phần nền đường của diện tích đã giải phóng mặt bằng nhưng 1m² mà có tới 12 cái cọc rất chắc chắn.

Đất Thái Bình sinh những anh hùng

■ TẮT ĐẠT

Trong không khí cả nước kỷ niệm 75 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam và 30 năm ngày hội Quốc phòng toàn dân, người dân Thái Bình lại nhớ về Đại tướng Hoàng Văn Thái và Thượng tướng Đào Đình Luyện - hai vị Tổng Tham mưu trưởng Quân đội nhân dân Việt Nam, hai người con ưu tú của “Quê hương 5 tấn”.

Vị tướng văn, võ vẹn toàn

Đó là Đại tướng Hoàng Văn Thái, Tổng Tham mưu trưởng đầu tiên của Quân đội nhân dân Việt Nam, người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ông tên thật là Hoàng Văn Xiêm, sinh ngày 1/5/1915 tại làng An Khang, tổng Đại Hoàng (nay là xã Tây An, huyện Tiên Hải). Là cậu bé ham học, sinh ra trong một gia đình nông dân nghèo yêu nước, đến năm 13 tuổi, ông phải bỏ học đi làm thuê nhiều nơi. Năm 1936, Hoàng Văn Xiêm trở về quê và tích cực hoạt động trong phong trào Mặt trận dân chủ. Tháng 3/1938, ông trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Đông Dương. Tháng 9/1941, ông lấy bí danh là Quốc Bình cùng với một số đồng chí được cử đi học tại trường Quân sự Liễu Châu (Trung Quốc). Cuối tháng 10/1944, Hoàng Văn Xiêm về nước với bí danh mới là Hoàng Văn Thái.

Là người trông coi khu tưởng niệm Đại tướng Hoàng Văn Thái tại quê nhà, ông Hoàng Xuân Phương, Trưởng tộc chi họ Hoàng làng An Khang thường xuyên tìm kiếm, nghiên cứu thêm các nguồn tư liệu viết về Đại tướng Hoàng Văn Thái để củng cố thêm vốn kiến thức của mình. Ông Phương chia sẻ: Tôi tự hào là thế hệ hậu sinh của cụ Thái. Hiện nay, khu tưởng niệm đang trưng bày hơn 300 tư liệu, hiện vật liên quan đến cuộc đời, sự nghiệp của Đại tướng Hoàng Văn Thái. Đây là nguồn tư liệu rất quý để tôi giới thiệu mỗi khi có đoàn đến thăm viếng. Cách đây tròn 75 năm, ngày 22/12/1944, cụ Thái khi đó là 1 trong 34 đội viên đầu tiên của Đội Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân (tiên thân của Quân đội nhân dân Việt Nam), được phân công phụ trách tình báo và kế hoạch tác chiến. Cụ là người cầm lá cờ trong buổi lễ thành lập Đội. Trong trận đánh đồn Nà Ngần, cụ cũng là người cầm lá cờ chiến thắng. Một sự trùng hợp nữa, vào ngày 2/9/1945, phu nhân của Đại tướng Hoàng Văn Thái là một trong những người được vinh dự kéo cờ tại Quảng trường Ba Đình lịch sử.

Ngày 7/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh giao nhiệm vụ thành lập Bộ Tham mưu cho đồng chí Hoàng Văn Thái. Khi trở thành Tổng Tham mưu trưởng đầu tiên của Quân đội nhân dân Việt Nam, ông mới 30 tuổi. Cùng với cương vị Tổng Tham mưu trưởng, đồng chí Hoàng Văn Thái còn giữ cương vị Tham mưu trưởng trong các ban chỉ huy, đảng ủy viên các chiến dịch lớn như: Chiến dịch Biên giới, Trung Du, Đường 18, Hà Nam Ninh, Hòa Bình, Tây Bắc, Thượng Lào và chiến dịch Điện Biên Phủ.

Trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, trên cương vị được giao, Đại tướng Hoàng Văn Thái đã có công phát triển chiến tranh nhân dân, chiến tranh du kích, trực tiếp chỉ huy chiến dịch Lộc Ninh, cuộc tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân năm 1968, chiến dịch Tây

Gian thờ Đại tướng Hoàng Văn Thái và phu nhân tại Khu tưởng niệm Đại tướng, xã Tây An (Tiên Hải).

Ninh, chiến dịch Xuân Hè năm 1972 đến đại thắng mùa xuân năm 1975... Đại tướng Hoàng Văn Thái là người luôn kiên quyết trong tiến công, vững vàng lúc khó khăn, kiên trì phấn đấu vượt qua những thử thách lớn, tăng cường sức mạnh đoàn kết, giữ vững và nâng cao ý chí chiến đấu của quân và dân cả nước.

Cả cuộc đời gắn bó với quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam, Đại tướng Hoàng Văn Thái tham gia chỉ huy 15 chiến dịch lớn, trở thành một nhà chỉ huy đầu tiên của Bộ Tổng tham mưu - cơ quan chiến lược của Quân đội nhân dân Việt Nam... Sinh thời, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã đánh giá về Đại tướng Hoàng Văn Thái: “Là vị tướng trận mạc, sống nhân hậu, tình nghĩa, được quân đội ta và nhân dân ta mến phục”.

Đại tá Đào Minh Hưng, cháu Thượng tướng Đào Đình Luyện bên các kỷ vật của bác tại nhà thờ ở quê nhà, xã Quỳnh Hội (Quỳnh Phụ).

Bộ điều lên Chiến khu Việt Bắc trong đội hình của Trung đoàn 141, Đại đoàn 312 để bảo vệ trung ương. Suốt trong những năm tháng kháng chiến chống Pháp, ông cùng đơn vị tham dự hầu hết các chiến dịch. Đặc biệt, trong chiến dịch Điện Biên Phủ, Trung đoàn 141, Đại đoàn 312 của ông đã vinh dự được đánh trận mở màn chiến dịch, tiêu diệt hoàn toàn cứ điểm Him Lam. Ngày đó, ông là cán bộ chỉ huy Trung đoàn.

Sau chiến dịch Điện Biên Phủ, tháng 10/1955, ông Đào Đình Luyện được bổ nhiệm làm Tham mưu trưởng Sư đoàn 312, lúc chưa đầy 26 tuổi. Đến tháng 2/1956, ông nhận nhiệm vụ dẫn đầu đoàn học viên đi học lái máy bay tiêm kích đầu tiên tại Trung Quốc. Ngày 30/5/1963, Trung đoàn Không quân tiêm kích 921 được thành lập, ông được bổ nhiệm làm Trung đoàn trưởng. Sau khi đế quốc Mỹ dựng lên sự kiện Vịnh Bắc Bộ, ném bom phá hoại miền Bắc, ngày 6/8/1964, Trung đoàn trưởng Đào Đình Luyện dẫn đầu Trung đoàn 921 chuyển toàn bộ đơn vị về sân bay Nội Bài. Từ chiến thắng trận đầu ngày 3/4/1965 và hàng trăm trận không chiến đánh trả không quân và hải quân Mỹ đến trận ném bom Tân Sơn Nhất ngày 28/4/1975 đều có mặt ông trên bàn chỉ huy trận đánh với vai trò là “người tổ chức, kiến tạo” các thắng lợi của bộ đội không quân nhân dân Việt Nam.

Đại tá Đào Minh Hưng, công tác tại Trung tâm Nhiệt đới Việt - Nga là cháu ruột Thượng tướng Đào Đình Luyện chia sẻ: Thượng tướng Đào Đình Luyện là một trong những người có công lớn mở đầu công tác tổng kết chiến thuật và cách đánh cho bộ đội không quân nhân dân Việt Nam, đối phó với các thủ đoạn luôn biến hóa của không quân Mỹ. Bằng kinh nghiệm công tác, chiến đấu, ông đã rèn luyện, bồi dưỡng nhiều thế hệ cán bộ trưởng thành, nhiều đồng chí được giữ trọng trách cao của Đảng, Nhà nước, Quân đội sau này.

Cũng theo ông Hưng: Dù kinh qua các vị trí công tác, từ Trung đội trưởng đến Trung đoàn trưởng đầu tiên của Trung đoàn 921, rồi Tư lệnh Binh chủng Không quân, Tư lệnh Quân chủng Không quân cho đến khi là Tổng Tham mưu trưởng, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng, Thượng tướng Đào Đình Luyện luôn thể hiện là một vị tướng khiêm tốn, giản dị, tên tuổi của ông gắn liền với những bước trưởng thành của lực lượng Không quân nhân dân Việt Nam. Điều đặc biệt, dù xa quê từ nhiều năm nhưng ông là người nặng tình với quê hương. Khi còn công tác cũng như khi đã nghỉ hưu, lúc cuối đời, mỗi khi về thăm quê, ông đi khắp làng trên xóm dưới gặp gỡ các cụ già hỏi thăm tình hình sức khỏe cũng như gặp gỡ cán bộ xã nói chuyện thời sự. Đối với con cháu, ông đã rèn cho chúng tôi tính kỷ luật quân đội ngay từ tấm bé. Ông sống giản dị, thường kể cho chúng tôi nghe chuyện chiến trường.

Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình

Thắp lửa đam mê sáng tạo khoa học cho học sinh

■ ĐẶNG ANH

Những năm gần đây, cuộc thi sáng tạo khoa học kỹ thuật được coi là đấu trường để các em học sinh trung học thể hiện tài năng, đam mê cũng như kiến thức của mình. Qua đó khuyến khích các em nghiên cứu khoa học, sáng tạo kỹ thuật, công nghệ và vận dụng kiến thức các môn học vào giải quyết những vấn đề thực tiễn.

Ham học hỏi và vận dụng linh hoạt kiến thức được học trong sách giáo khoa cộng với đôi tay khéo léo, hai em Nguyễn Văn Tĩnh và Nguyễn Quốc Huân, học sinh Trường THCS Quỳnh Hoàng (Quỳnh Phụ) đã tạo ra mô hình “xe quét rác sân trường”. Sản phẩm được đánh giá khoa học, hữu ích, có tính ứng dụng cao. Em Nguyễn Văn Tĩnh chia sẻ: Nguyên lý hoạt động và vận hành máy rất đơn giản. Khi đấu nguồn điện ắc quy 24V vào động cơ chổi quét có điện áp 12V, công suất 100W làm trục dọc, ngang có gắn chổi quét, cuốn rác lên băng chuyên, rác to hơn từ băng chuyên được chuyển vào thùng chứa rác số 1; còn các loại cát, sỏi, rác (lá nhỏ) theo đường ống vào thùng rác số 2, 3. Nhờ nguyên lý hoạt động của lớp xe đạp nên khi cho xe dừng hoặc di chuyển ngược trở lại thì rác trên băng chuyên không bị rơi xuống vị trí vừa quét mà được giữ lại trên băng chuyên rồi chuyển vào thùng chứa rác. Em Nguyễn Quốc Huân chia sẻ thêm: Ý tưởng xe quét rác sân trường nhằm thay thế phần nào sức lao động của con người. Máy có thể hoạt động trong mọi thời tiết, đem lại môi trường trong lành cho trường học, góp phần xây dựng môi trường giáo dục xanh - sạch - đẹp. Thầy giáo Nguyễn Hữu Tuấn, Phó Hiệu trưởng nhà trường đồng thời là người trực tiếp hướng dẫn hai em Tĩnh và Huân cho biết: Trong quá trình sáng tạo sản phẩm, các em đã biết áp dụng những kiến thức môn Vật lý lớp 7, 8 và một phần lớp 9 vào nguyên lý hoạt động. Để chế tạo ra sản phẩm này, các em sử dụng những nguyên liệu cũ nên giá thành thấp, có thể quét dọn vệ sinh sân trường, gia đình, khu dân cư, hiện các dãy nhà học, thêm, sân cỏ.

Dự án “Giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa tại các làng nghề gắn liền với phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Thái Bình” của hai em Nguyễn Hải Ánh và Đào Quốc Hưng (Trường THCS Kỳ Bá, thành phố Thái Bình) là một trong những dự án thuộc lĩnh vực khoa học xã hội hành vi. Dự án được Ban tổ chức đánh giá rất thực tiễn bởi Thái Bình có khá nhiều làng nghề truyền thống như: rèn, chạm bạc, dệt chiếu... Khi học sinh có điều kiện được tiếp xúc và tìm hiểu những nghề truyền thống này thì chắc chắn các em sẽ có ý thức gìn giữ và phát huy truyền thống văn hóa của quê hương. Em Nguyễn Hải Ánh, học sinh Trường THCS Kỳ Bá cho biết: Khi thực hiện dự án, chúng em đã xây dựng mô hình về khu du lịch làng nghề trên địa bàn tỉnh. Việc phát triển du lịch làng nghề không chỉ

Học sinh Trường THCS Quỳnh Hoàng (Quỳnh Phụ) vận hành sản phẩm khoa học tại cuộc thi.

Dự án của học sinh Trường THCS Kỳ Bá (thành phố Thái Bình).

bảo tồn những tinh hoa văn hóa truyền thống mà còn giải quyết được vấn đề việc làm cho người dân địa phương, đồng thời tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường hội nhập làng nghề với các địa phương trên cả nước. Cô giáo Nguyễn Thị Lan, giáo viên Trường THCS Kỳ Bá là người trực tiếp hướng dẫn các em chia sẻ: Khi các em chia sẻ ý tưởng, tôi thấy dự án của các em rất phù hợp với Nghị quyết số 04 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh

về tăng cường giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân. Vì thế, tôi nghĩ dự án này cần được triển khai nhân rộng.

Hai dự án của học sinh hai trường THCS Kỳ Bá và THCS Quỳnh Hoàng đều đạt giải cao tại cuộc thi sáng tạo khoa học kỹ thuật dành cho học sinh trung học năm nay. Theo Ban tổ chức, cuộc thi thu

hút 67 dự án dự thi ở 14 lĩnh vực, trong đó riêng lĩnh vực cơ khí có 18 dự án dự thi, lĩnh vực khoa học xã hội hành vi có 13 dự án dự thi. Đồng chí Trần Thị Bích Vân, Phó Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo cho biết: Số lượng tổng các dự án không biến động nhiều so với năm ngoái nhưng lại có sự thay đổi trong cơ cấu từng lĩnh vực. Số lượng dự án dự thi lĩnh vực cơ khí có phần chững lại trong khi số lượng dự án dự thi lĩnh vực khoa học xã hội hành vi tăng lên. Trong đó có nhiều dự án tập trung vào những vấn đề nóng của ngành Giáo dục hiện nay như: văn hóa tham gia giao thông của học sinh, mong muốn của học sinh THPT về cách ứng xử của giáo viên khi học sinh vi phạm nội quy hay như bạo lực học đường... Những đề tài của các em nếu nhìn qua thì thấy rất trừu tượng nhưng tìm hiểu thực tế sẽ thấy nội dung đề tài vô cùng thiết thực. Bên cạnh đó, lĩnh vực dự thi năm nay đa dạng, nhiều ý tưởng sáng tạo, thể hiện sự đầu tư công phu, bài bản, có ý nghĩa về lý luận lẫn thực tiễn. Đặc biệt, nhiều dự án đưa ra hướng phát triển đề tài. Thời gian tới, Sở Giáo dục và Đào tạo tiếp tục tạo điều kiện, khuyến khích học sinh tham gia sáng tạo khoa học hơn nữa, qua đó khơi dậy tiềm năng và phát huy tư duy sáng tạo của các em, giúp các em trau dồi kiến thức, hình thành ý tưởng sáng tạo, nuôi dưỡng ước mơ trở thành những nhà nghiên cứu, sáng chế trong tương lai.

ÂM VANG BÌNH LỖ

■ QUANG VIỆN

Các nguồn sử liệu cho thấy, để đánh thắng quân Tống, Hoàng đế Lê Đại Hành (941 - 1005) triều đại nhà tiền Lê đã tiến hành xây dựng tuyến phòng thủ thủy bộ vững chắc gọi là "Bình Lỗ" nhằm bảo vệ kinh đô Hoa Lư từ tuyến đầu. Xác định quân giặc xâm nhập Đại Cổ Việt chủ yếu bằng đường thủy qua cửa Bạch Đằng Giang nên phòng tuyến "Bình Lỗ" được xây dựng trải dài từ Ninh Bình, Hà Nam, Bắc Ninh, Hải Dương, Thái Bình, trong đó làng Tè, tổng Xích Bích, huyện Thần Khê, phủ Tiên Hưng (nay là xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà) tương truyền là nơi vua Lê Đại Hành "xa giá" chỉ huy...

Miếu Tứ Xã, thôn Cộng Hòa, xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà nơi thờ Hoàng đế Lê Đại Hành.

Cảo thom lần giở, sách Đại Việt sử ký toàn thư có đoạn chép rằng: "Tháng 9 năm Quý Tỵ (1293) Khâm Từ Bảo Thánh Hoàng Thái hậu mất ở Lỗ Giang phủ Long Hưng, tạm quán ở cung". Theo các nguồn khảo luận thì từ "Lỗ" nghĩa chỉ giặc Tống cũng là địa danh cổ tương ứng trong phòng tuyến Bình Lỗ của Hoàng đế Lê Đại Hành hiện còn rải rác trên địa phận Thái Bình như hành cung Lỗ Giang, xã Hồng Minh; dòng sông Lỗ Giang (xã Lô Giang, Đông Hưng)... Làng Duyên Tê (tên Nôm gọi là Tè) nay thuộc xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà có miếu thờ vua Lê Đại Hành (thường gọi là miếu Tứ Xã) và những địa danh lân cận như Phú Hà, tổng Hà Lỗ, huyện Diên Hà hay làng Đông Lỗ, Phạm Lỗ (có nơi đọc là Nỗ) nay thuộc xã Độc Lập, huyện Hưng Hà... được nhiều nhà nghiên cứu lịch sử cho rằng đây là một trong những địa danh cổ xây dựng lên chiến tuyến Bình Lỗ (diệt Tống) của Hoàng đế Lê Đại Hành.

Trong chuyến điền dã về thôn Đại Đông, xã Tân Hòa, huyện Vũ Thư tìm hiểu về sự tích đền bà Chúa Mẫu (vú nuôi vua Trần Anh Tông) chúng tôi khảo cứu được nhiều tư liệu và truyền ngôn về vua Trần Anh Tông. Đáng chú ý là câu chuyện kể về sự kiện năm Canh Tý (1300) khi Quốc công Tiết chế Hưng Đạo Đại vương Trần Quốc Tuấn bệnh nặng, vua Trần Anh Tông thân hành đến vấn an sức khỏe, nhân đó hỏi Quốc công về kế sách giữ nước, Quốc công bảo: "Thời trước Lê Đại Hành đã biết đắp thành Bình Lỗ mà phá được giặc Tống". Theo tài liệu công bố của Trung tâm Nghiên cứu kinh thành thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam phối hợp với Bảo tàng tỉnh Thái Bình, kết quả điều tra kết hợp với khai quật khảo cổ học và nghiên cứu các nguồn sử liệu trong và ngoài nước, bước đầu cho thấy khu vực

Thái Lăng, xã Hồng Minh (huyện Hưng Hà nay) chính là hành cung Lỗ Giang dưới thời các vua Trần Nhân Tông và Trần Anh Tông. Có hay không việc vua Trần Anh Tông đã nghe theo kế sách của Quốc công Tiết chế Hưng Đạo Đại vương mà bảo toàn quốc gia bằng việc xây dựng hành cung Lỗ Giang là vấn đề vẫn còn phải tiếp tục nghiên cứu, chứng minh. Tuy vậy, đây cũng được xem là cứ liệu có thể khẳng định sự hiện diện phòng tuyến "Bình Lỗ" của Hoàng đế Lê Đại Hành trên đất Thái Bình. Làng Duyên Tê (làng Tè, xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà) có ngôi miếu cổ, dân gian gọi miếu Tứ Xã thờ vua Lê Đại Hành. Các bậc cao niên cho biết miếu có từ lâu đời. Không ai nhớ miếu được xây dựng từ thời nào, chỉ biết rằng những năm 1970 đầu đường cái (nay là đường liên xã) có tấm bia đá có khắc chữ Hán được dịch là bia Hạ Mã. Sau thời gian bia Hạ Mã không biết thất lạc nơi nào. Theo "Từ điển Lễ tục Việt Nam", Nhà xuất bản Văn hóa - Thông tin (1996), bia Hạ Mã có ý nghĩa: "Để nhắc nhở mọi người giữ sự cung kính đối với các bậc thần linh, tại đầu đường, khi sắp tới nơi thờ tự, thường có một tấm bia đá ghi hai chữ "Hạ mã" nghĩa là xuống ngựa. Bia này thường được dựng cách đình, đền vào khoảng 10 thước trước khi tới đình, đền". Như vậy, miếu Tứ Xã vốn được nhân dân cung kính dựng bia Hạ Mã. Miếu còn giữ được hai bức đại tự cổ, một bức có 4 chữ, một bức 3 chữ. Nội dung bức đại tự khắc 3 chữ trước cung cấm có đặt tượng Hoàng đế Lê Đại Hành ghi: "Lưu Thiên Phúc", bức đại tự khắc 4 chữ ngoài tòa đại bái đề: "Hải Tứ Ân Thuật". Theo nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Nguyễn Thanh, nguyên Giám đốc Sở Văn hóa - Thông tin về 2 bức đại tự, bức 3 chữ "Lưu Thiên Phúc" hàm nghĩa của tiên nhân gửi hậu thế là "Phúc" lưu giữ ở "Trời", mà "Trời" (Thiên) ý chỉ bậc hoàng

đế, dữ liệu này phù hợp với các văn tự Hán Nôm còn lưu giữ ở miếu là nơi tôn nghiêm thờ Hoàng đế Lê Đại Hành. Còn bức đại tự 4 chữ "Hải Tứ Ân Thuật" là một điển cố, hàm nghĩa của tiên nhân nhắn nhủ con cháu "sống Thuật đưa ân (nghĩa) về bốn biển" cũng tương tự như nghĩa của bức đại tự 3 chữ "Lưu Thiên Phúc" nhưng điển cố "trăm sông đổ về biển cả" sâu sắc hơn, đại ý công lao như trời biển của bậc hoàng đế trong việc bảo vệ non sông gấm vóc trước giặc dã. Đã có rất nhiều nhà nghiên cứu, sử gia... cho rằng phòng tuyến "Bình Lỗ" của vua Lê Đại Hành ở Cà Lỗ - Sơn Tây (Hà Nội nay) nhưng không được chấp nhận. Các sử liệu cũ đều ghi về một trận đánh Tống nổi tiếng vào đầu năm 981 do vua Lê Đại Hành trực tiếp chỉ huy, đáng chú ý là Việt sử lược (thế kỷ XIII), Thiên Uyển tập anh (thế kỷ XIV) và Đại Việt sử ký toàn thư (thế kỷ XVII). Cả 3 sử liệu trên đều được ghi chép sau sự kiện năm 981 vài thế kỷ nên không tránh khỏi có một số nhầm lẫn hoặc do chủ ý riêng của quan ngự sử đã dẫn đến sự không thống nhất giữa các địa danh "Bình Lỗ". Trong cuộc kháng chiến chống Tống lần thứ nhất năm 981, thành Bình Lỗ có vai trò quyết định thắng lợi của Đại Cổ Việt. Vậy thành Bình Lỗ ở đâu? Có thuyết cho rằng thành Bình Lỗ phải nằm trên các tuyến đường chiến lược quan trọng đi vào Hoa Lư vì quân Tống coi Hoa Lư là mục tiêu tấn công khi đánh Đại Cổ Việt cho nên thành này phải gần kinh đô Hoa Lư và nằm trên một dải đất có nhiều sông ngòi chằng chịt án ngữ từ cửa Lệnh (Yên Lệnh, Hà Nam) kéo dài xuống cửa biển Văn Úc (sông Thái Bình). Có sử gia cho rằng các nghiên cứu chưa thuyết phục bởi thuyết ngược hẳn với chủ trương của vua Lê Đại Hành, vua chủ trương không ở Hoa Lư mà đưa toàn bộ lực lượng ra xa Hoa Lư để đánh địch. Quan điểm này hoàn toàn

Cựu chiến binh Trần Văn Chiến, trưởng ban quản lý di tích miếu Tứ Xã, thôn Cộng Hòa, xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà

Các hội viên cựu chiến binh thôn Cộng Hòa nói riêng và xã Bắc Sơn nói chung luôn trân trọng và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa của di tích. Bản thân tôi luôn tích cực tuyên truyền, giáo dục truyền thống yêu nước, yêu quê hương từ giá trị lịch sử văn hóa của di tích tới thế hệ trẻ trên địa bàn.

Ông Nguyễn Văn Cách, phó ban quản lý di tích miếu Tứ Xã, thôn Quyết Tiến, xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà

Di tích miếu Tứ Xã thờ vua Lê Đại Hành, nghe các bậc cao niên kể lại cách ngày nay hơn 1.000 năm vua Lê Đại Hành đánh giặc ở vùng núi Chí Linh (Hải Dương) rồi kéo quân về đóng ở làng Tè nhiều ngày xây dựng phòng tuyến chống giặc Tống.

Bà Khổng Thị Hồng, thủ nhang miếu Tứ Xã, thôn Cộng Hòa, xã Bắc Sơn, huyện Hưng Hà

Hàng năm, du khách thập phương về dự hội miếu Tứ Xã, dâng hương tưởng nhớ công đức vua Lê Đại Hành đã đánh tan giặc Tống, bảo vệ độc lập dân tộc. Trường THCS, Trường Tiểu học Bắc Sơn thường xuyên có các buổi học ngoại khóa cho học sinh ngay tại miếu Tứ Xã với nội dung giáo dục truyền thống lịch sử, văn hóa.

phù hợp với ngọc phả, thần phả, thần tích miếu Tứ Xã, ghi chép và truyền ngôn rằng Hoàng đế Lê Đại Hành đã từng lưu lại nơi đây (làng Tè) thu thập quân, chỉ đạo xây dựng tuyến phòng thủ Bình Lỗ dựa vào thế của hệ thống sông ngòi chằng chịt của lưu vực sông Hồng, sông Luộc, sông Trà Lý, sông Diêm, Lô Giang, sông Cò, sông Hóa, sông Thái Bình... Bên cạnh miếu Tứ Xã còn có miếu "Đôi bà", tương truyền đây là 2 nữ tướng từng giúp vua Lê Đại Hành chiêu binh mãi mã, xây dựng phòng tuyến Bình Lỗ.

Thủy binh Tống di chuyển dài ngày đến nước ta đã tổn hao binh lực còn quân Đại Cổ Việt thì dư sức. Vua Lê Đại Hành chủ trương "Lấy quân còn sức đánh quân mỏi mệt" là hợp với binh pháp "Đi giết đại lao". Truyền ngôn "thành" Bình Lỗ nhưng thực chất là chiến lũy bám theo hệ thống sông cản hướng tiến của giặc vào kinh đô Hoa Lư. Đại Việt sử ký toàn thư cũng chép: "Năm Bính Tuất (1406) tháng 7, Hồ Hán Thương sai các lộ đóng cọc gỗ ở bờ nam sông Cái (sông Hồng nay) từ thành Đa Bang đến Lô Giang để phòng thủ". Như vậy, từ thế kỷ X khu vực Long Hưng, Diên Hà, Thần Khê đã tồn tại tên sông Lỗ thời chống Tống. Chỉ sau khi nhà Lý dời đô về Thăng Long, Hoa Lư thành cố đô, dấu tích Bình Lỗ dần rơi vào quên lãng.

PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGŨ
Thành phố Thái Bình

Nói đến đây, Rơ-na nhìn Thả. Cái nhìn như muốn xoa vuốt, muốn xí xóa một lời phán xét không hay của hắn đối với Thả hôm nào.

Lại có tiếng mở nút bia và tiếng nước chảy vào cốc.

Rút mùi xoa lau bọt bia ở mép, Rơ-na chuyển câu chuyện. Hắn nói thật chậm và trang trọng:

- Lại sắp đến 19 tháng tám. Ngày cách mạng của Việt Minh. Chắc chắn họ sẽ làm những chuyện như tháng năm vừa qua. Séc-tơ Thái Bình đã ra lệnh phòng bị. Riêng ở vùng này, chúng ta phải có hành động phủ đầu, tạo thế bất ngờ.

Thả đưa điều thuốc lên môi, mắt chăm chú nhìn Rơ-na.

- Tức là mở một trận tiến công vào sào huyệt của Việt Minh ở vùng này...

- Đánh vào Nguyễn?

- Không. Đây là nơi chúng có chuẩn bị... Mình chọn một điểm khác, đánh ăn chắc. Một chỗ dựa của Nguyễn. Đánh vào đây là đánh vào lưng Nguyễn, đánh mất chỗ dựa.

Thả hiểu Rơ-na muốn đánh làng Khuốc. Lâu nay người ta hay nói tới Nguyễn, vì Nguyễn đứng mũi chịu sào cho cả vùng căn cứ của du kích vùng này. Khuốc ít được nói đến, nhưng Khuốc là chỗ dựa sinh tử đối với Nguyễn. Đánh được Khuốc là làm cho Nguyễn yếu đi... Nhưng đánh Khuốc mà để à? Rơ-na định giao cho Thả việc này chăng? Nó giao cho mình một việc hóc búa để mình không làm nổi rồi thì tội luôn thể chăng? - Thả lặng người đi. Điều thuốc trên tay quên hút, tắt ngấm lúc nào.

Nhìn về mặt dờ dẩn của Thả, Rơ-na biết Thả sợ. Hơn một trăm tên lính, đánh vào một làng nào đấy không khó, thậm chí đánh vài ba làng cũng được. Nhưng đụng vào Khuốc, Nguyễn thì bật ra ngay. Rơ-na vội vã an thần cho Thả:

- Ông không lo. Việc này các-chê phải đứng lên. Phải huy động binh lực tất cả các đồn thuộc quyền quanh đây. Tôi được giao chỉ huy trận này. Quân tiến theo hai mũi. Một, từ Đông Các xuyên qua Lam Điền. Hai, từ đường 10 qua đường 39. Hội quân ở phố Tăng, cùng đánh thốc vào Khuốc. Ông chỉ huy mũi thứ hai, gồm binh lực các đồn Nguyễn, Gú, Rí, Đọ.

Như kẻ bị dây thít ngang cổ được nói ra, Thả nhẹ cả người. Nhưng Thả muốn giấu điều đó, cố ra vẻ thản nhiên. Quảng điều thuốc tắt vào gậm bàn, Thả lấy điều khác, bật diêm, miệng nhả khói, mắt lim dim... Chưa biết đánh đấm thế nào, chỉ cần mình

không phải chia vai ra gánh nặng là tốt rồi. Thả rút cuốn sổ nhỏ ở túi ngực xuống ghi vài dòng rồi nhìn Rơ-na, chờ nói tiếp.

- Đúng năm giờ sáng 19 tháng tám, các mũi bắt đầu tổng công kích. Ông xem đây, sơ đồ làng Khuốc, máy bay trinh sát mo-ran cung cấp cho chúng ta.

Rơ-na kéo Thả chúm vào tấm sơ đồ...

*
* *

Từ lúc Phụ cấp khay kẹo kéo tắt cánh đồng về báo cáo tỉ mỉ kế hoạch giặc đánh làng Khuốc (kế hoạch do quân báo của ta ở các-chê Đông Các đưa ra), ông Chính họp ngay ban đốc chiến, rồi chia nhau xuống tận các tiểu đội.

So với đầu năm, đạo này lực lượng của làng Nguyễn khá hơn. Qua đợt càn quét một tháng và trận biệt kích, giặc giết hại một số cán bộ, du kích, nay đã bổ sung đủ. Súng trường vẫn mười hai khẩu nhưng huyện cho thêm đạn; vẫn còn phải dè sẻn nhưng không đến kiệt sí quá. Lựu đạn và mìn đạo này nhạy hơn. Công binh xưởng tỉnh bị phê bình mìn thối đạn tịt, đã tìm cách sửa chữa. Phân đội bộ đội 88 của đồng chí Đức về huấn luyện du kích vẫn còn ở đây, sẵn sàng cơ động cùng du kích giữ làng, dưới sự chỉ huy của ban đốc chiến... Ông Chính thấy vai trò của mình lớn hẳn lên. Trong nỗi lo lắng hồi hộp thường có của một cán bộ chỉ huy trước khi vào trận chiến đấu, ông thấy có những cái khiến ông tin tưởng, tự hào...

Được phân công đốc chiến ở cổng Bắc, ông Chính có mặt ngay từ tối 18 tháng tám. Máy cái hồ cá nhân còn nông, ông đốc anh em vét thêm. Lá tre roi xuống hào, ông mượn giẻ quét và hót sạch. Chưa bị thương vì đạn đã bị thương vì xéo phải gai thì chán quá. Ông bảo Tuyên và Duyệt: - Phải đề phòng giặc nó đánh lừa. Kế hoạch thì đánh Khuốc, nhưng nó nhè cả vào Nguyễn thì sao? Đùng có chủ quan. Cứ chuẩn bị sẵn sàng, chu đáo!

Gần sáng, từ cổng Bắc nhìn ra đường 39, ông Chính thấy giặc lặng lẽ đi bộ. Ông muốn hạ lệnh bắn, nhưng sợ không chắc trúng, tốn đạn, đành thôi.

Giặc thẳng đường vào phố Tăng. Phía Cốc, Phạm cũng có tiếng súng. Nó tiến theo hai mũi.

Moóc-chê nổ dòn dập ở đầu làng Khuốc. Ông Chính trèo hẳn lên mặt lũy nhìn sang. Khói đạn moóc phụt lên xám xịt. Có mấy đám cháy ùn ùn khói nâu, rồi ngọn lửa đỏ lừ bốc cao khỏi ngọn tre. Đạn giặc rơi vào nhà ai đó. Một vài tiếng nổ phụt khói vàng vàng đen đen, ông Chính đoán là mìn du kích...

Khuốc cũng là làng chiến đấu, lũy cao, hào sâu như Nguyễn. Cuộc hành quân Ton-nô, giặc không vào được Nguyễn nhưng vẫn qua được Khuốc. Cuộc tảo thanh một tháng của binh đoàn Bô-phơ-rê, càn quét Khuốc rất ác liệt. Bọn cơ động rút đi, Khuốc lại củng cố trận địa. Ở đây cũng có một phân đội bộ đội 88 về huấn luyện du kích. Chiều qua, khi Phụ đưa tin về, ông Chính đã báo ngay

cho Khuốc, theo mạng lưới quân báo liên hoàn hai xã.

Nhìn những ngọn khói phụt lên và rải dài ra, ông Chính biết giặc đánh tập trung vào mặt Nam làng Khuốc. Hàng chục nóc nhà ven lũy bốc cháy. Súng trường, trung liên, tiểu liên rộ lên từng đợt rồi lại ngừng. Ông Chính đoán đây là đạn giặc. Chỉ bên nó mới bắn đờ đờ như thế. Giữa từng đợt bắn rộ là tiếng súng trường lẻ tẻ. "Dè sẻn như thế là súng của ta"...

Đánh vào mặt Nam làng Khuốc tức là nó quay lưng lại làng Nguyễn. Mình thành cái anh đứng sau lưng nó, xem nó đánh xã bạn của mình - Ông Chính chợt thấy như vậy - Không được. Không thể để nó quay lưng vào mình yên ổn như thế được. Ông Chính dặn tiểu đội trưởng Tiêm ở lại rồi luôn hào giao thông ra phía cổng Tây.

Ở cổng Tây, trung đội du kích và một tổ bộ đội 88 đang căng mắt theo dõi tình hình bên Khuốc. Họ sẵn sàng đánh khi giặc rút qua, hoặc chỉnh ngựa vẩy muốn tạt vào đây. Ông Chính ngó qua lỗ châu mai xem xét địa thế từ đây sang Khuốc. Địa thế tốt. Có thể bí mặt tiến quân tập hậu vào lưng giặc.

Cân nhắc, tính toán một lúc, ông Chính gọi đồng chí Đức và Chuyển lại góc hào giao thông. Ông nói ý định của mình.

Rất nhanh chóng, Đức và Chuyển tán thành ý kiến của ông.

Đức luôn hào trở lại ụ trung liên của mình, kiểm tra băng đạn.

Chuyển đến ngay tiểu đội của Thăng, truyền lệnh ban đốc chiến:

"Toàn tiểu đội bí mặt tiến theo lòng ngòi ven đường 39. Đến gần phố Tăng, thổi kèn "tiến", ném lựu đạn và hô xung phong thật gắt, bất ngờ gây hoang mang cho giặc".

Cả tiểu đội nhanh chóng nhận nhiệm vụ. Họ mang theo ba khẩu súng trường, một sít-tốc phóng lựu đạn. Tám người khác xách mã tấu và đeo lựu đạn bên hông.

Chuyển luôn qua hào giao thông ra ngòi dẫn đầu tiểu đội. Anh để mình trần, chỉ mang một manh quần đùi. Nặng rọi xuống hai thân lưng anh bóng nhảy mồ hôi và lấm tẩm sọc kiến lửa đốt hồi giặc bắt.

Thăng đi sát sau Chuyển, chiếc kèn đồng nằm gọn trong tay, thanh mã tấu nằm chéo trên lưng trần, chắc lẩn như lưng cá trắm.

Ông Chính chăm chăm nhìn theo các chiến sĩ. Tim ông đập dòn như bước tiến hồi hả của anh em.

Ảnh minh họa

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... cộng tác của các thông tin viên, cộng tác viên trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như tác giả: Minh Hữu, Phạm Minh Giang (thành phố Thái Bình); Tạ Xuân Sinh (Hưng Hà); Lê Thị Nhung (Thái Thụy); Đỗ Phúc Tâm (Vũ Thư); Bùi Minh Khang (Đông Hưng); Lại Hợp Khánh (BĐBP tỉnh); Vũ Đông (Đài TTTT Kiến Xương); Hà Thanh (Đài TTTT Vũ Thư); Triệu Triệu, Tăng Hoàng Phi (Hà Nội); Nguyễn Hưng Hải, Vũ Thị Huyền Trang, Lê Minh Hải (Phú Thọ); Nguyễn Chí Ngoan, Huỳnh Thị Mộng Tuyền, Trần Thương Tính (Kiên Giang); Tịnh Bình (Tây Ninh); Phạm Khánh Duy (Cần Thơ); Lộc Trang (Ninh Thuận); Vũ Thị Vui, Lê Đình Tiến (Hưng Yên); Nguyễn Thị Thọ (Nghệ An); Mai Thắng (Vũng Tàu); Nguyễn Tân Hòa (Sơn La); Lê Hứa Huyền Trân (Bình Định); Trần Thùy Linh (Sóc Trăng); Võ Ngọt (Ninh Bình)...

Chuẩn bị cho số báo Tết và số Xuân Canh Tỵ 2020, trong tuần, Tòa soạn tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh,

thơ, truyện, tản văn, câu đối tết của các thông tin viên, cộng tác viên trong và ngoài tỉnh gửi cộng tác. Điển hình tác giả Võ Ngọt gửi cộng tác nhiều bài thơ xuân như: "Sớm mùa xuân", "Ngóng mùa xuân", "Ngôn ngữ mùa xuân", "Đào mùa xuân"... Tác giả Nguyễn Hưng Hải gửi cộng tác 8 bài thơ viết về tết, trong đó có bài "Những ngày giáp tết ở quê" với những câu thơ chân thực gắn với kỷ niệm của mỗi người dịp tết đến xuân về: "Những ngày giáp tết ở quê/Sương muối trắng đầu ngọn mạ/Ngõ như đóng băng tất cả/Mẹ vẫn áo to ra đông/Mẹ cố cấy nốt cho xong/Tết đến nhà nào chẳng vội/Mở sáng đến xâm xâm tối/Cả quê dậm chân trong bùn/Quê hương những ngày cuối năm/Người đi xa về tít tít/Con về thì mẹ có tết/Xóm làng đông hơn mọi ngày...".

Trong tuần, Tòa soạn tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh của các tác giả phản ánh các hoạt động thời sự trong tỉnh ở các lĩnh vực văn hóa, kinh tế, an ninh, quốc phòng. Nhân dịp lễ Giáng sinh, tác giả Hà Thanh có bài phản ánh về họ giáo Đới Trạch, xã Vũ Đồi, huyện Vũ Thư sống tốt đời đẹp đạo. Họ giáo thành lập năm 1909,

nhà thờ họ xây dựng năm 1942. Ngôi thánh đường được khởi công năm 2005 với tổng diện tích 550m², là nơi sinh hoạt văn hóa của 300 đồng bào có đạo. Những năm qua, họ giáo luôn kể vai sát cánh cùng nhân dân địa phương thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội. Nhiều năm liền họ giáo đạt 4 gương mẫu... Tác giả Mạnh Tường đưa tin "Huyện Quỳnh Phụ: Nhiều hoạt động chào mừng lễ Giáng sinh". Theo tin, huyện Quỳnh Phụ hiện có 7 giáo xứ, 27 giáo họ. Trong không khí hân hoan, ấm áp chuẩn bị đón lễ Giáng sinh và năm mới 2020, các giáo xứ và bà con giáo dân đã tập trung trang hoàng giáo đường, hoàn thiện những công trình xây dựng trước ngày lễ Noel. Nhân dịp này lãnh đạo Huyện ủy - HĐND - UBND - Ủy ban MTTQ huyện và các ngành đã tổ chức gặp mặt các vị linh mục, đảng viên người Công giáo, chúc mừng các giáo xứ và bà con giáo dân. Lĩnh vực giáo dục, tác giả Vũ Đông đưa tin: Gần 1.000 học sinh tham gia hội khỏe Phù Đổng ngành Giáo dục và Đào tạo Kiến Xương. Hội khỏe Phù Đổng nhằm đẩy mạnh phong trào Toàn dân rèn luyện thể thao theo gương Bác Hồ vĩ đại, đồng thời thúc đẩy phong trào thể dục thể thao trong các nhà trường, góp phần nâng cao thể chất cho các em học sinh. Qua đó giúp ban tổ chức phát hiện những học sinh có năng khiếu thể

thao với thành tích cao để tuyển chọn vào đội tuyển của huyện tham gia thi đấu tại hội khỏe Phù Đổng cấp tỉnh sắp tới.

Nhân xuân mới, tác giả Công Liêm gửi cộng tác câu chuyện về cuốn nhật ký định mệnh. Cuốn nhật ký của ông Nguyễn Văn Nghĩa ở xóm 12, thôn Giang Bắc, xã Tây Giang, nay là khu 1 thị trấn Tiên Hải viết khi ông đang là chiến sĩ chiến đấu tại chiến trường miền Nam. Cuốn nhật ký bị một lính Mỹ thu lượm gửi về Mỹ. Sau 25 năm, người cựu binh Mỹ đó đã tìm đến cựu chiến binh Nguyễn Văn Nghĩa trả lại với lời biết ơn bởi cuốn nhật ký của ông Nghĩa đã cứu rỗi một cựu binh - một công dân của nước Mỹ...

Tin, bài, ảnh, thơ, truyện... cộng tác của các bạn đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên ấn phẩm điện tử baothaibinh.com.vn và ấn phẩm báo giấy của Báo Thái Bình. Báo Thái Bình xin trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Lưu ý mỗi tin, bài gửi về cộng tác, để nghị các bạn gửi kèm 1 - 3 ảnh có chú thích đầy đủ. Địa chỉ tiếp nhận tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn xin gửi về: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Trân trọng!

ĐẠI VIỆT
PILSNER

Bia Pilsner được sản xuất theo luật bia tinh đồng của nhà Vua Đức năm 1516, lần đầu tiên được sản xuất tại Nhà máy bia Hương Sen ngày 28, tháng 3 năm 2015 nhân kỷ niệm 40 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và CHLB Đức (1975 - 2015). Đây là sự kiện đặc biệt có ý nghĩa giữa 2 quốc gia nên đại sứ quán Đức đã kết hợp với phía Việt Nam lựa chọn nhà máy bia Hương Sen để sản xuất loại bia đặc biệt này.

Nguyên liệu sản xuất gồm: Malt đại mạch hai hàng vụ xuân, hoa Houblon thơm Saaz, men giống thuần chủng F1, nước tinh khiết (không dùng các loại nguyên liệu thay thế khác). Bia Pilsner được sản xuất trên dây chuyền thiết bị hiện đại nhất của CHLB Đức, theo phương pháp truyền thống của xứ Bayern - hai lần sôi (Decoction) và được lên men chìm trong thời gian ≥ 21 ngày.

Sản phẩm của: **CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN HƯƠNG SEN**
Địa chỉ: Số 18, Trần Thái Tông, P. Bồ Xuyên Tp. Thái Bình, Tỉnh Thái Bình, Việt Nam.
Website: www.daivietbeer.com.vn - Tel: 02273 831010

CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VÀ KIỂM SOÁT CÔN TRÙNG VIỆT NAM

DIỆT VÀ PHÒNG CHỐNG MÔI, MỌT CHO CÁC CÔNG TRÌNH XÂY DỰNG, ĐỀ ĐÁP

- Cung cấp thuốc diệt chuột xử lý cho đồng ruộng, trang trại, cơ quan xí nghiệp
- Phun thuốc phòng trừ dịch bệnh: ruồi, muỗi, kiến, gián...
- Cung cấp thuốc bảo vệ thực vật: thuốc trừ sâu, trừ bệnh, trừ cỏ
- Cung cấp hóa chất khử trùng...

Tuyển dụng nhân viên kinh doanh nữ bán lẻ

DIỆT TRỪ CÔN TRÙNG GÂY HẠI

Muỗi, Kiến, Ruồi, Gián

TRỪ NHANH - DIỆT GỌN - AN TOÀN MÔI SINH

Địa chỉ: Số 23, Ngách 60/51, Nguyễn Văn Cừ, Phường Gia Thụy, Quận Long Biên, Hà Nội
VP TẠI THÁI BÌNH: Số 324, Đường Long Hưng, Phường Hoàng Diệu, TP. Thái Bình, Tỉnh Thái Bình - Điện thoại: 0913.530.946 - 0673.09.5555